

72 حۆرى بۆ پياو، ئەى چى بۆژن

تە ھا ئە مین ھە لە دنى

ئەفسانەكان كاریكى وایان کرد، که نه وهکانی پاش ئەفسانەكان باوه پهبیتن که دایکسالاری بوونی بوە. گوايه کۆمه لگایهک له قوژبە دوورهکانی میژوودا ھەبوە، ئافرەت سەرپەرشتی کۆمه لگای کردوہ. بەلام ژینگەى میژووی کۆن، ئاستی ووشیاری گەلانی، نەبوونی فاکتایهک، دژی بوونی ئەو جۆرە کۆمه لگایه دەوہستن، که پێی دەووتریت، دایکسالاری.

باشترین بە لگە یهک که تا ئیستا وهک فاکتەر له کۆمه لگا شارستانیەکاندا باوهر پیکراوه، که مرۆف له سەرەتدا مەیمون بوە، (ریشەى پەگە زەکانی) (چارلس داروینە).

http://sv.wikipedia.org/wiki/Charles_Darwin

ریشەى پەگە زەکان سەرەتا تەنھا بیردۆز بوون، بەلام لەم دوایانەدا بە پێگای دی ئەى ئین سەلمیندرا که راستە مەیمون، باپیره گەرەى مرۆفە. بەلام لەبەر ئەوہى چارلس داروین تەکنیکی پێشەکهتوی لەبەر دەستا نەبوو، کهمیک ھەلەى کردوہ، ھەلەکانی داروین ھیندەیه، که ئەو باوهری وابوہ، که باوہگەرەى مرۆف له مەیمونەکانی ئاسیاوہ گۆراوہ، بە مرۆفئە مرۆ، که چى زانستی دی ئین ئەى، سەلماندى که سەرچاوهى مرۆف مەیمونەکانی ئەفریکایه، نەک ئاسیا. ھەر بۆ زانیاریش بە ھیچ شیوہیهک ناتوانین، گوومان له ئەنجامەکانی دی ئین ئەى بکەین، چونکە ئەنجامەکانی له % سەد راستە.

<http://ar.wikipedia.org/wiki/%D8%A3%D8%B3%D9%84%D8%A7%D9%81%D8%A7%D9%84%D8%A5%D9%86%D8%B3%D8%A7%D9%86>

لەگەل ئەوہشدا، دیمترۆکۆس له 2400 پێش ئەمرۆوہ بە ھیزی بیرکردنەوہ، گەشەتە ئەو ئەنجامەى که گشت تەنەکان، له کۆتایدا دەگەنە ناوک (ئەتۆم) ئەتۆمیش بە ھیچ شیوہیهک لەت ناكریت. بەلام تەکنیکی نوئى، توانى ئەتۆم لەت بکات، بەو شیوہش ووزەى ئەتۆمى دۆزرایەوہ. ئەم پەرتووکه له لایەن، پێشمەرگە بەوہفاکانی کوردەوہ کاک بەھرزۆن ھەسەن، ھەرۆھە دکتۆر حسین خەلیقى وەگێردراوہتە سەرزمانى کوردی. سێ پراکات نوێژ پوو له دەرگای ئەو دوو پێشمەرگە بەوہفایەى کوردستان.

<http://www.pertwk.com/pertwk/index.php?e=53>

بەلئى ریشەى مرۆف مەیمونە، بەپێى ئەو فاکتا زانستیانە، که مرۆفە سەرەتاییهکان گیانلەبەرئیکى دێندە بووبن، ووردە ووردە گەشتوون بەم مرۆفەى ئەمرۆ. ئەوکاتە دەزانین که مرۆف ئارەزوہکەشى وەک گیانلەبەرئیکى دێندەبوہ، ھەرچەند ئیستاش مرۆف زۆرە، لەچاو گیانلەبەرە دێندکادا، بە ھەوت ئاو شۆردراوہتەوہ.

گورگ لەچاو ھیتلەر، سەدام، حافز رېوى سووریا، خومەینى، ئیبراھیم جەعفر، موقتەدا نەک بە ھەوت ئاو بەلکوو بە ھەزاران ئاو شۆردراوہتەوہ. چونکە ھەموو گورگەکان

هیندهی هیتلەر دپنده نه بوون. ئەگەر چی جه عفری و موقته دا، هیشتا تاوانی وا گه وره یان نه کردوه، به لام بواریان بۆ بپه خسی، له خومه یینی گۆرپه گۆر باشتر نابن. ناخر هیشتا زیاتر له 100 میلیۆن مرۆف، به دوای دهعبای وهک خومه یینیدا راده کا. که چی خومه یینی، به فه توایه ک، سیککردن له گه ل مندالی سهر بپشکه ی، حه لال کرد.

<http://www.ansar.org/arabic/radee3ah.htm>

له راستیدا، ئافرهت له رووی فیزیکیه وه وهک پیاو به هیز نیه، ئەمهش سروشته و، راسته کی گومان لینه کراوه. به لام له رووی سایکۆلۆژیه وه، هیچی له پیاو که متر نیه، ئەویرین بلین، که زۆربه ی جارن له پیاو به هیزتره. میژووش ئەم فاکتیه ی سه لماندوه. ههر له ناو کوردا سه دها ئافرهتی بلیمهت هه لکه وتوون، بۆ بۆنمونه، مه هراکو، مه ستووره خانی ئه رده لان، حه پسه خانی نه قیب، له یلا زانا. ئینگلته راو فه رهنسا بۆ ماوه ی 100 سال خوینیان رژا له پیناو سه روه توو سامانی پاشاکاندا. که چی پیاویک نه له ناو ئینگلیزه کاندا، نه له ناو فه رهنساییه کاندا هه لکه وت، که چاره یه ک بۆ ئەو شه ره به ربه رییه بدۆزیته وه. تا له کوئایدا کیژۆله یه ک (ژان دئ ئارک) توانی فه رهنسا رزگار بکات له چنگی ئینگلیزه کان، هه روه ها، کوئایی به شه ری 100 ساله ش به یینی.

<http://www.kurdistanpost.com/default.asp?menu=article&aid=543>

کاتیک پیاو له رووی فیزیکیه وه به هیز بئ و ووشیاریشی له ئاستیک نزمدا بووی، ده مان گه یه نیته، ئەو ئەجامه ی که دایکسالاری، بوونی نه بووه و فاکتا زانسته کانیش، ئەو راستیه ده سه لمین.

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Matriarkat>

به لام په وشه که، به شیوه یه کی دیکه بوه، له نیمچه دوورگه ی عه ره بیدا. له بهر ئەوه ی نیمچه دوورگه ی عه ره بی، ناوه ندیکی ووشک و برینگه، بیده رامه ته و خه لکه که ی نه دارو هه ژار بوون. هه ژاریش وای کردوه، که ئاستی ووشایاری له و په ری نزمیدا بوه.

به تاییهت، ئافرهت جیگه یه کی له کوئه گای عه ره بیدا نه بوه، ئافرهت به هاتنی ئیسلامیش له و په ری چه وسانه وه دا ژیاوه، له ئیسلامدا ئافرهت وه کالا ته ماشاکراوه.

ئیسٹاش له رۆژه لاتی، ناوه راست جگه له ئیسرائیل، که پیاویک ده گاته کورسی ده سه لات، ئیتر پيش ئەوه ی له سه ر کورسی ده سه لات دابنیشی، 10 کیلو سیکۆتین له قونی خو ی دوسو ئ، پاشان داده نیشی، ئیتر مه گه ر مقه ده ر له سه ر کورسیه کی هه لی بکه نیت.

به لام له جیهانی شارستانیدا، پایه داره کان به دوو سال پيش خانه نشینی، ده که ونه هه له که سه ما، تا واز له کاره که یان به یینن، دوور له ده سه لات و کیشه ی کورسی ئەو ته مه نه ی که ماویه تی به ئارامی به سه ر به ریت. لیره دا خه سلته تی مرۆفی دواکه توو ئاشکرا ده بیت. که دژی خودی جو ی به رخورد ده کات، لووت به رزی وای لیده کات، که هه تا مردن، له گیژاوی ته نگ و چه له مه دا بژی. ئیتر چون ریگه ی داوه، که ئافرهت که ده سه لاتی هه بیت.

گهلانی نیمچه دوورگه ی عه ره بی، باوه رایان هیناوه، که خوا ئافرهتی بۆ خو شی پیاو دروست کردوه. بۆیه قورئانیش هه مان ده هو ل لیده دات.

سورەى رۆمى قورئانى ژمارە 21 ئەلئ: خوا ئافرهتى دروستکرد، تا پياو ئارام بگریت. یان لە سورەى ژن ژمارە 24 قوئان ئەلئ: کاتیک چيژتان لە ژن وەرگرت، کرئى چيژەکه یان بدەئى. (تمت) واتا: چيژ. که تەمەتەتان کرئى لە ئافرهت، هەقەکه یان بدەئى.

واتا: ژن لە ئىسلامدا وەک چۆن خانووەیهک بەکرئى دەگریت، یا چۆن ماشينیک بەکرئى دەگریت، بەهەمان شيوە، دەتوانى ئافرهت بە کرئى بگریت، لە دیدى ژینگەى نیچە دورگەى عەرەببەو. سنیەکان، ئەم دابە ناسەلمینن، بە سۆزانیەتى لەقەلەم دەدەن، بەلام لەهەر مزگەوتیکى شیعەدا بیروى تايبەت هەیه، که لەویدا دەتوانى ژن بەکرئى بگریت. کاتیک خودى قورئان فەرمان دەدات که ژن بە کرئى بدریت، سنیەکان خواوەن ئەو بریارە نین، که دەقى قورئان تابوو بکەن. تابوو کردن و وەساتنەو دژى ئایەى 24 ژن کارکى پیرۆزە، ئەدى بۆچى هەرچى سەلەفیهکانە، یا ئیخباریهکانە پیت بە پیتی ووتەکانى خودى محەمەد جیبە جئ دەکەن. سەربريینی مرؤف دزیوترینی کاریکە که مرؤف لە هەر سەردەمیکا ئەنجامى بدا. که چى سنیەکان دەست بەردارى سەربرين نابن!

هەر لە سورەى ژنى ژمارە 11 نیوہى میراتى کور بۆ یا ژن رەوا دەبینن. قورئان لە سورەى مانگای ژمارە 282 دا ئافرهتى بە نیوہى پياو سەرژمیر کردو، ئەگەر بۆ شاهیدی بانگکران، ئەوا دوو ژن لە جياتى پياویک دەتوانن شاهیدی بدات. هەمان قورئان سورەى مانگای ژمارە 223 ژن وەک کيلگە، سەرژمیر دەکات، ئەلئ: ژن کيلگەى ئیوہیه چۆن دەیکيلی بيکيلە. واتا: گوئ بەژن مەدە، ئەگەر حەزى سيکسى ئەنال نەبوو، پياو خواوەن بریارە ئەگەر حەزى لیبوو سيکس لەگەل ژندا بکات، لە کۆمەو.

هەر وەها قورئان، لە سورەى ال عمرانى ژمارە 14 ئەلئ: بۆ خۆشەويستى و ئارەزوو دەرونیەکانتان، ئامادەکراریمان کردو، ئەویش ژن، مندال، کیسەى زیرو زیوو، ئەسپى پر خەتوو خال و جوان، هەر وەها مەرپوومالات. واتا: خواکەى محەمەد ژنى لەئاستى مەرپوومالات سەرژمیر کردو.

قورئان هەرگیز ئافرهتى نەدواندو، که چى دەوئیت، یا نایەوئیت، هەمیشە قورئان باس لە خواست و داخوایەکانى پياو، دەکات.

هەر وەک لەبابەتى پیشوودا لیوانمان هەبوو، که حەدیسەکانیش هەر قسەى خودان بە پيى دەقى قورئانى.

<http://www.kurdistanpost.com/default.asp?menu=article&aid=737>

خوا لەم حەدیسەى خوارەویدا ئەلئ: که ئەوا 72 ژن بۆ پياو لە بەهەشتدا ئامادەکراو. بەلام بە هیچ شيوەیهک، قورئان و حەدیسەکان، باس لەو ناکەن، که چى بۆژن ئامادەکراو.

لیرەو جاریکى دیکە ئەلئین که فەلسەفە ئەلئ: مرؤف خوائ لەشیوہى خوى دروستکردو. تانەنات حەبەشیەکان لایان وا که خوا وەک حەبەشیەکان بۆرە، وەک حەبەشیەکان جل لەبەر دەکات، وەک حەبەشیەکان دەخواو دەنوئ.

قورئان ژادهى ژينگه يه كه كه ئافرهت تپيدا، وهك كه لووپهل ژميردراوه.

<http://hadith.al-islam.com/Display/Display.asp?Doc=5&Rec=5931>

خوينه رى هيژا: ويكيپيدياكان، به زوربهى زمانكانى جيهان ههيه، تو كه له هه ر جيگايه كدا دهژيت، دهتوانى ويكيپيديا بكهى به زمانى ئه و وولاتهى تپيدا دهژيت. زوربهى جاران زمانهكانى ديكه، له دهستى چهپدان. سه ره پاي ئه وهش ويكيپيديا به زمانى نه ته وه داگيركه رهكانى كوردوستان عه ره بى، فارسى، توركى ههيه.